

تحلیل و بررسی قراردادهای اجاره آزمایشگاه

یکی از موارد شایع در جامعه آزمایشگاهی که در دهه های اخیر نیز با استقبال دو چندان روبرو گردیده است اقدام همکاران علوم آزمایشگاهی و یا بعضاً غیر آزمایشگاهی در جهت اجاره و یا به اشتباه خرید مجوز پروانه تأسیس آزمایشگاه است.

نخست به بررسی قواعد و مقررات مرتبط، مندرج در آیین نامه تأسیس و اداره امور آزمایشگاه های تشخیص پزشکی پرداخته تا زمینه ورود به مبحث اصلی حاصل گردد.

وفق ماده ۵ مندرج در فصل دوم آیین نامه تأسیس و اداره امور آزمایشگاه های تشخیص پزشکی ، در خصوص شرایط تأسیس و بهره برداری آزمایشگاه مقرر می دارد: « ماده ۵ اجازه تأسیس آزمایشگاه به اشخاص حقیقی و حقوقی پس از تصویب کمیسیون قانونی و اخذ مجوزهای قانونی و شرایط ذیل داده می شود.

الف) تابعیت جمهوری اسلامی

ب) نداشتن سوء پیشینه کیفری موثر

ج) اشخاص حقیقی متقاضی تأسیس آزمایشگاه باید دارای یکی از مدارک ذیل باشند:

۱- دکترای تخصص آسبب شناسی بالینی یا تشریحی (یا هر دو)

۲- دکترای تخصصی علوم آزمایشگاهی

۳- دکترای حرفه ای علوم آزمایشگاهی

۴- دکترای تخصصی یا دارندگان مدرک (PHD) با گرایش بالینی در یک یا چند مورد از موارد مقید در ماده

۵- اشخاص حقوقی صرفاً می توانند در قالب شرکتهای تعاونی خدمات بهداشتی و درمانی متقاضی باشند و باید حداقل نصف بعلاوه یک نفر از موسسین دارای مدارک علوم آزمایشگاهی باشند و به هر حال معرفی مسئول فنی واجد شرایط الزامی است.

الف) موسس : ماده ۱۶ آئین نامه تأسیس آزمایشگاه های تشخیص پزشکی وظایف و مسئولیت های موسس را صراحتاً مشخص نموده است که در بند « ج » آن اشاره می دارد : « پاسخگویی در برابر مراجع قانونی در همه موارد بجز مواردی که به عهده مسئول فنی می باشد به عهده موسس می باشد و بند « ز » ماده ۲۴ آیین نامه نیز مقرر می دارد : « پاسخگویی به شکایات در مورد امور تخصصی و علمی آزمایشگاه و مراجع ذیربط نظیر وزارت ، نظام پزشکی و مراجع قضایی و غیره به عهده مسئول فنی می باشد.»

علاوه بر موارد مصرحه در ماده ۱۶ آئین نامه مذکور، موسس مسئول پاسخگویی نسبت به بیمه های درمانی را دارد. موسسین حین انعقاد این نوع قراردادها باید موارد و حدود مسئولیت خود را بدانند و اینکه هرگونه قرارداد خصوصی نسبت به اشخاص ثالث قابل استناد نبوده و لازم الاتباع نمی باشد و موسسین در حدود مسئولیت خود مسئول بوده و در قالب قرارداد نمی تواند از خود رفع مسئولیت نمایند.

تنها راه علاج در این نوع قراردادها تعدیل این مسئولیت و گنجاندن قیود ، بندها و وجه التزام در قراردادهای مذکور بود تا در صورت ورود خسارت از جانب همکار یا اجاره کننده ، بتوان خسارت وارده را از ایشان مطالبه نمود.

ب) همکار یا در اصطلاح عام شخص اجاره کننده

همکارانی که مبادرت به انعقاد این نوع قراردادها نموده و اجازه بهره برداری از امتیاز تأسیس آزمایشگاه را پیدا می کنند می بایست آگاه باشند که قراردادهای مذکور هیچگونه حق و حقوقی نسبت به پروانه تأسیس موسس برای آنها ایجاد نکرده و ایشان نقش همکار یا سرمایه گذار دارند و تنها از طریق گنجاندن بندهایی در قرارداد می توانند ثبات و استحکام بیشتری در جایگاه خود ایجاد کنند.

تنظیم قراردادهای همکاری در امور آزمایشگاه و یا هر نوع قرارداد دیگر نیاز به داشتن اطلاعات تخصصی در مورد موضوع قرارداد و مهمتر از آن اطلاعات حقوقی جهت تحریر قرارداد بوده تا کلیه مسائل حاکم بر قرارداد در حال و آینده بررسی و پیش بینی گردد ، بر این مبنا توصیه می گردد قراردادهای مذکور تحت نظر فردی آگاه تنظیم گردد.